

100106 Trettondedag Jul Claes Strömqvist

"Ni är världens ljus." Det är ett häpnadsveckande påstående. I bergspredikan säger Jesus så till de nybörjarlärjungar som kom fram för att ta del av Hans undervisning. Samma ord når också den som i dag lyssnar till Honom: "Ni är världens ljus." Han sa' det då till några fiskare som svarat på Hans kallelse och följt Honom. Vi känner dem ganska bra. Bibeln avslöjar också deras mänskliga svagheter i det fortsatta lärjungaskapet. Det kan vara något att tänka på, när Jesus nu säger detsamma till sin församling här i Olaus Petri. Den lär inte heller vara helt utan brister. Det inte det perfekta Han förutsätter med orden: "Ni är..."

Han säger inte heller: "Ni borde..." Ni borde vara världens ljus. Med lite satsning kan det nog bli ljus av er också. Det är så många andra, som kommer med sina borde. Vi hör det ständigt, inte minst inifrån oss själva. Allt det som man borde för att vara med sin tid, för att vara en acceptabel människa i egna och andras ögon. Men Jesus säger inte så. Han lägger inte tunga bördor på sina vänner med alla slags borden. Han säger utan vidare: "Ni är." Ni är världens ljus. Ha sa' det till sina lärjungar då och han säger det till dem i dag också.

Hur kan det var möjligt? Hur kan Jesus mena att Hans anhängare är ljus i den här världens mörker? Förklaringen får vi i den alternativa texten i dag på Trettondedagen: I Joh 8:12 säger Jesus: **Jag är världens ljus. Den som följer mig skall inte vandra i mörkret utan ha livets ljus.**

I den Nicenska trosbekännelsen står det om Jesus Kristus, Guds enfödde Son, att Han är Gud av Gud, ljus av ljus, sann Gud av sann Gud. Kristi ljus är Guds eget ljus. Människans ljus är Kristi ljus. **Ljus av ljus**, där ligger hemligheten.

Det betyder:

Ljus för världen. Både när Jesus säger om sig själv och sina lärjungar att de är ljus, så är de ljus för världen. Behöver världen det här ljuset? Behöver vi det här i Örebro och Olaus Petri? Behöver jag det? Motsatsen till ljus är mörker. Mörker är frånvaro av ljus. Men Ljuset är alltid strakare. Vi som lever i elens tid, med ljusknappen inom räckhåll och gatubelysningen tänd natten igenom, har förlorat något av innebörden i det här bildspråket. Skillnaden mellan ljus och mörker var påtaglig för Bibelns människor. Liksom hos oss fram till för bara några generationer sedan. Trots att vi i sta'n sällan upplever riktigt mörker, förstår vi nog vad Bibeln syftar på, när det står att Ljuset lyser i mörkret.

Vid skapelsen, när jorden var öde och tom och djupet täcktes av mörker sade Skaparen: "Ljus bli till!" Och ljuset blev till. Gud såg att ljuset var gott. Den goda värld som steg fram genom Skaparens Ord har nu hamnat på skuggsidan. Ondskans makt, som kallas denna världens gud av Paulus i dagens epistel, mörkrets furste, lögnens fader, får sin vilja igenom på ett lättvindigt sätt. Människan, Guds avbild, låter sig förledas och lyssnar så mycket hellre till den rösten än till Guds egen. Resultatet ser vi i världen: Trasighet, övergrepp på och exploatering av människor, rovdrift av natur. Några blir rikare, de flesta fattigare. Några få behärskar de många, frihet, rättvisa, mänskliga rättigheter sitter trångt. Ofattbara belopp satsas på militär upprustning. Här hemma försäkrar vi oss mot allt som kan hända. Ändå ser vi hur kriminalitet och droger,

våld och råhet, jagandet efter pengar och egna fördelar, sysslolöshet och meningslöshet förmörkar livet. Sjukdom, lidande och död är vad som allt mynnar ut i.

Jag är världens ljus. Guds eget ljus tänds på nytt. Skaparen går in i sin skapelse. Gud blir människa. Guds härlighet strålar fram i Kristi ansikte. Jesus lyser upp där mörkret annars vore totalt, t o m i dödens mörker.

Ljus att följa. ”Den som följer mig skall inte vandra i mörkret...” Till dem som Han undervisade i bergspredikan hade Jesus tidigare sagt: ”Följ mig!” De vise männen följde stjärnan och kom rätt. När Gud tändt Kristusljuset mitt i vår värld, så är det för att Han inte vill att vi skall treva oss fram utan ledljus, utan mål och mening med livet. Det är Hans svar på tillståndet i världen. Det är Hans stora kärleksbevis till oss som vi har firat i Jul och som vi idag på Trettondedagen firar med många bröder och systrar framför allt i den ortodoxa världen. Epifania är det internationella namnet på den här dagen. Och det betyder just **upplysning**.

Att följa Jesus, att komma till Honom, att tro på Honom - det är uttryck för samma sak. Det är inget märkvärdigare än att upptäcka och besvara det erbjudande som Han kommer med. Att vända sig mot ljuset istället för vända sig och bort och blunda.

Därför får vi göra som de vise männen, de österländska stjärntydarna, inte ge oss förrän vi har fått klarhet i den här livsviktiga saken. Inte nöja oss med en vanlig prins i Jerusalem, när det är världens ljus det handlar om. Inte sluta sökandet förrän vi får falla ned i tillbedjan inför Honom som kommit in i vår värld genom jungfrun Maria och som Maria håller fram och delar med oss alla.

Kristi ljus brann med en klar låga från krubban tills det brann ut på korset. Men så tändes på nytt det stora påskljuset, som sedan brinner med en evig låga. Det är därför som Hans ord är lika aktuella i allt mörker: Jag är världens ljus. Det var först efter Påskan som de första lärjungarna riktigt förstod vem Han var och vad Han gjort för dem. Det var med och i Hans uppståndelseljus de gick ut i världen. De speglade Hans ljus, men just så har det spridits fram till oss idag.

Ljus för livet. ”...utan ha livets ljus.” Ljus och liv hör ihop. Nu när solens ljus är sparsamt, så är också naturens liv tynande. Ju mer ljus ju mer liv. Mörker och död hör på samma sätt ihop. Liksom Jesus i dag säger att Han är världens ljus. Så säger på ett annat ställe hos Johannes i samband med Lazaros död: ”Jag är uppståndelsen och livet, den som tror på mig skall leva om han än dör.” Jesus kommer till oss med ljus och liv. I den här dödsmärkta världen har det eviga livet kommit in. Det är på den grunden kristen tro vilar. Här finns det som världen och varje människa behöver. Att sprida den glada nyheten, detta evangelium, det är inte att propagera för en idé lika god eller lika dålig som andra idéer. Det är att låta Guds ljus få lysa upp, så att världen kan räddas från andlig blindhet till upplysning, från hat till kärlek, från död till liv.

Allt det här blir påtagligt vid dopet. Den nydöptes dopljus tänds på Påskljuset. Och Jesu ord i dag citeras: ”Jag är världens ljus. Den som följer mig skall inte vandra i mörkret utan ha livets ljus”. Och den som gör det är själv omedvetet ett världens ljus i sin omgivning.